

2. Офіційний сайт Європейського банку реконструкції та розвитку (European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)) – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.ebrd.com/ebd-record-ukraine-ukr>;

3. Офіційний сайт Міністерства економіки України – [Електронний ресурс] – Режим доступу: [\[https://me.gov.ua/Documents/Detail/3e766cf9-f3ca-4121-8679-e4853640a99a?lang=uk-UA&title=ProgramaRelokatsiiPidprimstv\]](https://me.gov.ua/Documents/Detail/3e766cf9-f3ca-4121-8679-e4853640a99a?lang=uk-UA&title=ProgramaRelokatsiiPidprimstv);

4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України – [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://mof.gov.ua/uk/news/minfin_zhach_dii_voennogo_stanu_pidpriemtsi_otrimali_60_317_kreditiv_na_2375_mlr_d_grn_zh_programoiu_dostupni_krediti_5-7-9-4780;

5. Сайт – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.finclub.net/news/ukrainski-vyrobnyky-zh-mynulyi-rik-otrymaly-hrantiv-vid-derzhavy-na-1-8-mlrd-hrn.html>;

6. Сайт – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://opendatabot.ua/analytics/business-relocation-2023>;

7. Сайт – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3836938-ponad-14-tisac-pidpriemciv-otrimali-granti-zh-proektom-erobota.html>;

8. Сайт – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3810269-u-mezah-proektu-z-ekonomicnoi-integracii-pereselenciv-nadali-vze-ponad-750-grantiv.html>.

Горбов Владислав

кандидат соціологічних наук
доцент кафедри соціології,
*Київський національний економічний
університет ім. В. Гетьмана, Україна.*

СОЦІОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЛІ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТІЙКОСТІ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ

Сучасні цифрові технології відіграють ключову роль у збереженні стійкості бізнесу під час кризових ситуацій. В умовах повномасштабного вторгнення український бізнес зіткнувся з безпрецедентними викликами, що спричинили необхідність адаптації до нових реалій. Використання цифрових рішень стало не лише засобом підвищення ефективності підприємств, а й критичним інструментом для їхнього виживання. У цьому контексті

важливо дослідити рівень впровадження цифрових технологій, їх вплив на функціонування підприємств та перспективи розвитку у посткризовий період.

В рамках цієї роботи, будуть використані результати аналізу даних соціологічного опитування українських підприємств щодо використання цифрових технологій. Дослідження виконано ТОВ «Про-Консалтинг» за участі автора на замовлення Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана в рамках науково-дослідного проєкту молодих учених «Переміщений бізнес у ревіталізації регіональних екосистем». При розробці дослідних індикаторів було враховано різні аспекти діджиталізації, включаючи впровадження електронного документообігу, платформ для дистанційної роботи, кібербезпеки, інвестицій у технології тощо. Опитування проводилося серед підприємств різного розміру та сфер діяльності, що дозволило сформулювати комплексний аналіз ситуації.

Результати дослідження демонструють, що найпоширенішими цифровими інструментами є високошвидкісний Інтернет, послуги хмарних обчислень та віддалений доступ до офісних систем, які використовують 78,4% підприємств. Важливу роль відіграє електронний документообіг - 77,2%, що дозволяє зменшити бюрократичні затрати та підвищити ефективність управління. Популярністю користуються й платформи для відеоконференцій, які застосовує 46,2% компаній. Водночас лише 27,5% підприємств здійснюють продаж товарів та послуг онлайн, що свідчить про наявність значного потенціалу для розвитку електронної комерції.

Попри активну цифровізацію базових бізнес-процесів, передові технології, такі як Інтернет речей, адитивне виробництво (3D-друк) та блокчейн, впроваджуються досить повільно. Більшість підприємств не використовує ці рішення: 84,3% респондентів не застосовують Інтернет речей, 81% – адитивне виробництво, а 83,2% не працюють із блокчейн-технологіями. Це свідчить про те, що інноваційні рішення поки що не стали невід’ємною частиною українського бізнесу, хоча їхній потенціал залишається високим.

Фінансування цифрових технологій залишається важливим аспектом забезпечення стійкості підприємств. Найбільше інвестицій спрямовано на розвиток логістичних цифрових систем: 38,8% компаній уже вклали кошти у цифровізацію доставки та обліку рахунків-фактур. Значна увага приділяється й кібербезпеці – 18,9% підприємств уже реалізували відповідні програми, ще 15,7% планують це зробити. Проте в інших сферах бізнесу рівень інвестицій залишається невисоким: лише 13,3% компаній впровадили онлайн-системи управління персоналом, а 8,3% – власні платформи для закупівель. Це свідчить про те, що цифровізація бізнес-процесів у більшості підприємств ще перебуває на початковій стадії.

Підводячи підсумки, слід зауважити, що цифрові технології відіграють ключову роль у забезпеченні стійкості українського бізнесу під час війни. Найбільш активно використовуються базові цифрові рішення, зокрема електронний документообіг, відеоконференції та онлайн-реклама. Водночас передові технології, такі як Інтернет речей та блокчейн, впроваджуються повільно. Інвестиції у діджиталізацію здебільшого спрямовуються на логістичні процеси та кібербезпеку, тоді як управлінські та виробничі аспекти залишаються недостатньо розвиненими. Можемо сформулювати гіпотезу, що для прискорення цифрової трансформації українського бізнесу необхідні державні стимули, підтримка інноваційних стартапів та активізація інвестицій у новітні технології.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Горбов, В., Поліщук, Є., Лавренюк, В., & Алексін, Г. (2024). *Survey results within the framework of the project «Resilience of Ukrainian Business During a Full-scale Invasion».*

Retrieved from

https://drive.google.com/file/d/1yEb44SE_K0Lx2KP5DtvOT_jVQtkbwNRn/view

Дементьєв Дмитро

студент V курсу факультету
управління персоналом, соціології та психології
Київський національний економічний
університет ім. В. Гетьмана, Україна

АДАПТИВНІ ЧИННИКИ СОЦІАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ЖІНОК-ПІДПРИЄМНИЦЬ В УМОВАХ ПЕРЕМІЩЕННЯ БІЗНЕСУ

Особливість російсько-української війни полягає у тому, вона не є суто військовим конфліктом. Вона ведеться Росією за так звані традиційні цінності, проти гендерної рівності, а також проти «колективного Заходу, що занепадає». У цьому контексті прагнення українського суспільства дистанціюватися від цінностей «руського мира» створюють додаткове вікно можливостей для змін у питаннях ставлення суспільства до питань гендерної рівності (Kratochvil, O'Sullivan, 2023). Впровадження в Україні гендерно-чутливих політик сприяє соціальній згуртованості, економічному зростанню та розширенню можливостей для членства в ЄС. Крім того, усунення гендерних бар'єрів забезпечує ефективність управління та розвиток розбудови стійкого суспільства, здатного відповідати на сучасні виклики. Вивчення адаптивних чинників соціальної інтеграції жінок-підприємниць в умовах переміщення бізнесу є важливим для